

Nr 32.

Av herr **Utbutt m. fl.**, *angående direktiven för en blivande utredning rörande prisregleringsfrågorna på fiskets område.*

Vid anmälan i statsrådet den 27 mars 1953 av vissa frågor angående regleringen av priserna på fisk m. m. anförde statsrådet Hj. R. Nilson till statsrådsprotokollet i ärendet (prop. nr 197 1953 sid. 34—35) bl. a. följande:

”Med anledning av de sålunda framförda utredningskraven vill jag till en början erinra om att de förut berörda riktlinjerna för prisregleringen på fisk i väsentliga delar grundar sig på ett förslag i ämnet, som på sin tid framlades av 1945 års fiskeriutredning och som — med vissa av dåvarande departementschefen föreslagna ändringar — godkändes av 1948 års riksdag (prop. nr 48, jbr. utsk. utl. nr 17). I väsentliga delar innebär detta förslag ett godtagande av det prisregleringssystem, som tillämpats sedan april 1946. Förhållandena inom fiskerinäringen har sedan dess otvivelaktigt undergått betydelsefulla förändringar, framför allt bestående däri, att fisket utvecklats till en exportnäring i högre grad än man tidigare räknat med. Den första efterkrigstidens utbyggnad av fiskeflottan har sålunda medgett en betydande ökning av fångsterna. I ännu högre grad än vad fallet var tidigare har det svenska fisket därigenom under de senaste åren för sin ekonomi varit beroende av exporten av fisk och fiskprodukter. Samtidigt har importen av fisk kommit mera i blickpunkten, och därmed har starkare krav framkommit på en begränsning av importen av fisk och fiskprodukter. Under sådana omständigheter föreligger enligt min mening skäl att ompröva riktlinjerna för prisregleringen på fiskets område, varvid även de nuvarande direktiven för den speciella importregleringen på området synes böra behandlas. Jag har fördenskull för avsikt att hos Kungl. Maj:t hemställa om bemyndigande att tillkalla särskilda sakkunniga för utredning av ifrågasvarande spörsmål. I avvaktan på att utredningsarbetet slutföres torde såsom redan anförts prisregleringen på fiskets område handhas i huvudsak på samma sätt som hittills i enlighet med de uttalanden i ämnet som gjorts av föredragande departementschefen i propositionen nr 81, 1951.”

Som den av föredragande statsrådet sålunda i utsikt ställda utredningen ännu inte tillkallats eller direktiv för densamma fastställts föreligger möjlighet och utrymme för att utredningen breddas så, att den

kommer att omfatta inte bara fiskprisregleringens mekanism och målsättning utan också sättet för dess handhavande.

Vi vill i sistnämnda avseende erinra om att riksdagen 1950 (jordbruksutskottets utlåtande nr 31) efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen nr 161/1950 beslöt, att den prisreglerande verksamheten på fiskets område och därmed sammanhängande frågor skulle handläggas av statens jordbruksnämnd. I motionerna I:466 och II:541 till nämnda riksdag hemställdes emellertid, att dessa ärenden skulle överflyttas till fiskeristyrelsen, och jordbruksutskottet förmenade, att skäl onekligen kunde anföras för att nämnda verksamhet och därmed sammanhängande frågor borde handläggas av det organ, som har hand om övriga fiskefrågor, d. v. s. av fiskeristyrelsen. Efter övervägande stannade emellertid utskottet för att förorda den av Kungl. Maj:t föreslagna anordningen. Avgörande för utskottets ståndpunktstagande var därvid i första hand den enligt utskottets mening stora betydelsen av ett effektivt samordnande utav behandlingen av utrikeshandelsärenden beträffande jordbruk och fiske (utlåtandet sid. 46).

Med hänsyn till de erfarenheter av nu gällande ordning beträffande fiskprisregleringen, som vunnits under de gångna åren, måste det anses vara i hög grad befogat att en omprövning sker, huruvida inte prisregleringarna på fiskets område och därmed sammanhängande frågor skulle kunna överföras till fiskeristyrelsen. Rent allmänt kan det sägas att först efter en sådan utvidgning av styrelsens ämbetsbefattning kan styrelsen motsvara de förväntningar man bland fiskarna och deras organisationer hyste vid styrelsens tillkomst. I själva verket är det ju så — som också dåvarande föredraganden, statsrådet Sträng, framhöll under riksdagsdebatten vid fiskeristyrelsens tillkomst 1948 — att för fiskets folk är avsättnings- och lönsamhetsfrågorna utan tvekan de viktigaste. Härtill kommer att dessa frågor så utomordentligt nära är förknippade med de produktionsmässiga, biologiska spörsmålen på detta område, att det mången gång inte låter sig göra att upprätthålla en boskillnad mellan dem, vilket ju är fallet för närvarande, då de ekonomiska fiskefrågorna sköts av statens jordbruksnämnd i Stockholm, medan produktions- samt undersöknings- och försöksfrågorna handhas av fiskeristyrelsen i Göteborg. Härtill bör också läggas den synpunkten, att en mycket stor del, säkerligen den största, av den fisk som blir föremål för export härrör från västkustfisket, vars ekonomiska och organisatoriska centrum är Göteborg. Ett överförande av fiskets prisreglerings- samt export- och importfrågor från jordbruksnämnden i Stockholm till fiskeristyrelsen i Göteborg skulle därför vara ägnat att effektivisera och förbilliga prisregleringsverksamheten och handläggningen av utrikeshan-

delsfrågorna, inte tvärtom som jordbruksutskottet enligt det ovan citerade uttalandet synes ha befarat.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t vid den i utsikt ställda utredningen rörande prisregleringsfrågorna på fiskets område jämväl måtte låta utreda frågan om vilken myndighet, jordbruksnämnden eller fiskeristyrelsen, som är den lämpligaste att handhava prisregleringsfrågorna på fisk.

Stockholm den 15 januari 1954.

Birger Utbult.

Waldemar Svensson.

Eric Nelander.

Carl E. Johansson.

Olaus Nyberg.

Einar Dahl.

Gösta Andersson
i Mölndal.

Bengt Arweson.
